

dotyczą 63,9% organizacji (GUS 2018). Według danych GUS i Stowarzyszenia Klon/Jawor z 2018 r. 95% organizacji pozarządowych dysponuje budżetem poniżej 1 mln zł, a 73% – poniżej 100 tys. zł. Zwiększenie wysokości kwoty uprawniającej do prowadzenia uproszczonej rachunkowości w formie ewidencji przychodów i kosztów objęłoby 95% wszystkich organizacji, zwiększając tym samym liczbę NGO uprawnionych do rozliczania swojej działalności w uproszczonej formie, bez prowadzenia szczegółowego systemu rachunkowości.

Za powyższą zmianą przemawia również fakt, iż ponadto próg przychodów w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości uprawniającej do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów wynosi 2 mln euro, tj. ok. 90 razy więcej niż w przypadku organizacji pozarządowej.

Organizacje pozarządowe osiągające przychody w wysokości nieprzekraczającej 100 tys. zł. prowadzą działalność w niewielkiej skali. W przypadku organizacji osiągających takie przychody i zatrudniających tylko jedną osobę z ustawowym wynagrodzeniem minimalnym kwota na wynagrodzenie osiągnie 50% rocznego budżetu organizacji. Inne możliwości działania organizacji osiągających przychody w wysokości nieprzekraczającej 100 tys. zł. są w równym stopniu ograniczone. Mając na uwadze powyższe argumenty zasadnym jest podwyższenie progu przychodów organizacji pozarządowej uprawniającego do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów.

W aktualnym stanie prawnym uprawnienie do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów jest ograniczone podmiotowo do organizacji osiągających przychody z następujących źródeł: działalności nieodpłatnej pożytku publicznego z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów pochodzących z ofiarności publicznej, działalności odpłatnej pożytku publicznego z tytułu sprzedaży towarów i usług, z tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych, z tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach współdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, tworzonych na tych rachunkach.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprowadziła odrębną formę działalności statutowej pożytku publicznego i zamknięty katalog zadań publicznych. Wyodrębnienie sfery pożytku publicznego oznacza, że państwo uważa je za szczególnie istotne i ich realizacja jest priorytetem dla państwa. Struktura przychodów organizacji pozarządowych pokazuje ich wymierną słabość, zatem odpowiedzialnością państwa jest taka organizacja systemu realizacji zadań publicznych, która wzmacnia wykonawców zadań i nie obciąża ich nadmiernymi kosztami prowadzenia działalności. Sytuacja podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego w odniesieniu do źródeł finansowania działalności różni się od organizacji nie posiadających tego statusu jedynie możliwością pozyskiwania środków z 1% PIT. Środki te mogą być w sposób przejrzysty ewidencjonowane w formie uproszczonej. Powyższe stanowi argument uzasadniający włączenie organizacji pożytku publicznego do katalogu podmiotów uprawnionych do prowadzenia uproszczonej rachunkowości.

W projekcie proponuje się zatem wprowadzenie regulacji umożliwiających prowadzenie uproszczonej rachunkowości również przez organizacje pożytku publicznego (uchylenie art. 10a ust. 1 pkt 3).

Proponuje się również umożliwienie prowadzenia uproszczonej rachunkowości w sytuacji otrzymywania dotacji lub subwencji z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych na realizację zadań zleconych.

Analogiczna zmiana przewidziana jest w art. 24 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich.

Z powyższym związana jest propozycja nowelizacji art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W obecnym stanie prawnym wszystkie jednostki otrzymujące środki publiczne na realizację zadań zleconych, w tym dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych są zobowiązane do stosowania przepisów tej ustawy, czyli do prowadzenia pełnej rachunkowości. Proponuje się zatem wprowadzenie dodatkowego wymogu, tj. osiągnięcie z ww. tytułów przychodów w wysokości przekraczającej 100 000 zł. Będzie to oznaczało, iż prowadzenia pełnej rachunkowości będą zobowiązane podmioty, które otrzymują na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych i w roku poprzedzającym osiągnęły przychody w wysokości przekraczającej 100 000 zł - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane. Poniżej tego progu, będzie możliwe prowadzenie uproszczonej rachunkowości na zasadach określonych w ustawach regulujących działalność danych podmiotów – także w przypadku osiągania przychodów z tytułów, o których mowa powyżej.

2) Uchylenie art. 23 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

Wzory informacji i sprawozdań, w tym merytorycznych, określone będą na mocy projektowanej ustawy. W projektowanej ustawie proponuje się następujące załączniki nr 1-3, zawierające zamknięty katalog elementów:

1. informacji o źródłach przychodów, kosztach i rodzajach prowadzonej działalności,
2. sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego,
3. uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego.